

DOI: 10.26104/NNTIK.2022.20.42.057

Мамырова А.Ю.

**БАШТАЛГЫЧ КЛАСС ОКУУЧУЛАРЫНЫН ЧЫГАРМАЧЫЛЫК
КОМПЕТЕНТТӨРҮН ӨНҮКТҮРҮҮНҮН МАКСАТЫ,
МИЛДЕТТЕРИ ЖАНА НЕГИЗГИ БАГЫТТАРЫ**

Мамырова А.Ю.

**ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ И ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ТВОРЧЕСКИХ
КОМПЕТЕНЦИЙ У УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ**

A. Mamyrova

**GOALS, OBJECTIVES AND MAIN DIRECTIONS OF PRIMARY SCHOOL
PUPIL'S CREATIVE COMPETENCIES DEVELOPMENT**

УДК: 3:37;373;373.3:82;82.0

Бул макалада адабий көркөм тексттерди талдоо процессинде окуучулардын чыгармачылык ишмердүүлүгүн өнүктүрүүнүн азыркы ааламдашуу доорундагы башталгыч класс окуучуларынын адабий тексттерди талдоо процессинде чыгармачылык компетенттөрүн өнүктүрүүнүн азыркы учурдагы максаты – адабиятты терең түшүнө билген, ошол түшүнгөндөрүн турмушта колдоно билген, адабий-эстетикалык табити, чыгармачылык ишмердүүлүгү жогору, ар кандай көркөм чыгармаларды окуп, түшүнүп, түшүнгөнүн башкаларга айтып бере алган компетенттүү окурманды калыптандыруу, милдеттери жана негизги багыттары тууралуу сөз болот. Адабий текст – окуучулардын чыгармачылыгын аныктоодо, өркүндөтүүдө мектептеги эң негизги каражаттардын бири. Текстти талдоо аркылуу окуучулардын турмуштук түшүнүгүн, руханий дүйнөсүн, эне тил корун байытууга мүмкүн. Макаланын актуалдуулугу алгачкы жолу адабий текст аркылуу окуучулардын чыгармачылык компетенттүүлүктөрүн өркүндөтүүнүн максат-милдеттери комплекстүү түрдө каралгандыгында. Макалада айтылган ойлор башталгыч класстын мугалимдеринин окутуу технологияларын байытууга жардам берет.

Негизги сөздөр: ааламдашуу, адабий көркөм текст, чыгармачылык, чыгармачылык ишмердүүлүк, окуу, түшүнүү, башталгыч класс, сөз байлыгы, кеп маданияты.

В этой статье говорится об актуальной цели формирования и развития творческой компетентности учащихся начальных классов в процессе анализа литературных текстов в современную эпоху глобализации, где учащийся должен глубоко понимать литературу, уметь применять их в жизни с высокой творческой деятельностью и литературно-эстетическим аппетитом, читать с пониманием любую художественную литературу, пересказать другим свое понимание, об обязанностях и основных направлениях. Литературный текст является одним из основных средств в школе для определения и совершенствования творчества учащихся. Анализируя текст, можно обогатить представления учащихся о жизненных понятиях, духовном мире, родном языке. Актуальность статьи заключается в том, что впервые комплексно рассматриваются цели и задачи совершенствования творческих компетенций учащихся посредством анализа литературного текста. Представленные в статье идеи помогут совершенствовать технологии обучения учителей начальных классов.

Ключевые слова: глобализация, литературный художественный текст, творчество, творческая деятельность, чтение, понимание, начальная школа, словарный запас, культура речи.

This article talks about the actual goal of forming and developing the creative competence of primary school students in the process of analyzing literary texts in the modern era of globalization, where the student must deeply understand literature, be able to apply them in life with high creative activity and literary and aesthetic appetite, read with understanding fiction, to retell others their understanding, about duties and main directions. The literary text is one of the main tools at school to identify and improve learner's creativity. By analyzing the text, can be enriched pupil's imagination of life concepts, the spiritual world and the native language. The relevance of the article lies in the fact that firstly the goals and objectives of improving the creative competence of pupils through the analysis of a literary text are considered comprehensively. The ideas presented in the article will help to improve the teaching technologies of primary school teachers.

Key words: globalization, literary artistic text, creativity, creative activity, reading, understanding, elementary school, vocabulary, speech culture.

Башталгыч класс – адамдын келечегинин башаты, билимдин фундаменти деп айтылып келген аксиома бүгүнкү Кыргызстандын шартында да өзгөчө мааниге ээ. Азыркы мамлекеттик стандарттар боюнча башталгыч класстар:

1-класс – негизинен тамга таанытуу, муундап окуу, сөздү сөзгө кошуп улоо жана жазуу көндүмдөрүн калыптандыруу процесстерден турат, бул окуу жылы «Алиппеге» чейинки мезгил, «Алиппе» мезгили, «Алиппеден» кийинки мезгил деген үч мезгилдик структурадан куралат да, адабий текстти окуу процессинин башталышы катары өзгөчө мааниге ээ болот. Бул мезгилде тексттин адабий чыгарма катары функционалдык кызматы эмес, тексттин текст катары маалыматтык кызматы гана башкы орунга чыгат, бирок муну менен окутуу процессинде анын көркөмдүк касиетин элес албай коюуга болбойт.

2-класста адабий окуунун башталышы катары жөнөкөй тексттерди туура окуп, түшүнүп, ошол текстте айтылган ойду кабыл алып, иштеп чыгуу процесси башталат. Ошондуктан бул жылда балдарды адабият дүйнөсүнө баштап кирип, кара сөз (проза), ыр түрүндөгү тексттер, жомок, табышмак, макал-ылакап, чакан аңгеме, тамсил ж.б. жанрлар окутууга сунуш кылынат.

3-класста адабий көркөм текст менен таанышуу биринчи милдет болгону менен адабий чыгарманын көп түрдүүлүгү, көп жанрдуулугу, каармандар, автордук тема жана идея үйрөнүлөт. Окуучулардын адабий текстти көркөм, шар жана түшүнүп окуу көндүмдөрү бир кыйла калыптанат. Чыгарманын сюжети, каармандары балдарды өзүнө тартат. Кээ бир жөнөкөй тексттерди тез эле жаттап алат.

4-класс – адабий окуунун жыйынтыктоочу формациясы, адабиятты теренирээк үйрөнүүнүн дагы бир этабы. Бул мезгилде көркөм адабиятта образдуулук жана көркөмдүүлүк болорун, сюжеттүү жана сюжетсиз чыгармалар кездешерин, алардын айырмачылыктарын түшүнүүгө тийиш. Фантастикалык чыгармалар менен таанышат, аларды башка чыгармалардан айырмалай билет. Тексттеги айрым түшүнүксүз сөздөрдү башкалардын (мугалимдер, классташтар, ата-энелер, ага-эжелер ж.б.) көмөгү аркылуу гана эмес, өздөрү ошондой сөздөрдүн лексикалык маанисин сөздүктөрдөн, чакан энциклопедиялардан издеп таап, практикасында колдонууга аракет кылат. Кеп маданияты тилдин мыйзамдарына ылайык өркүндөй баштайт. Адабий текстти окуу менен бирге түшүнүү, түшүнгөнүн айтып берүү компетенттүүлүктөрү жогорулайт. Чыгармаларды тек, түр, жанр боюнча ажыратат, тексттин мазмунун жөн гана айтып берүүдөн чыгармачылык менен (жактарын өзгөртүү; кыска; кошумча киргизүү; толук ж.б.) айтып берүүгө көтөрүлөт ж.б.

Башталгыч класс окуучуларынын адабий тексттерди талдоо процессинде чыгармачылык компетенттүүлүктөрүн өнүктүрүүнүн азыркы учурдагы максаты – адабиятты терең түшүнө билген, ошол түшүнгөндөрүн турмушта колдоно билген, адабий-эстетикалык табити, чыгармачылык ишмердүүлүгү жогору, ар кандай көркөм чыгармаларды окуп, түшүнүп, түшүнгөнүн башкаларга айтып бере алган компетенттүү окурманды калыптандыруу.

Мына ушул милдеттер – татаал, чыгармачылык процесс, ошол процессте окуучу менен мугалимдин биримдиги башкы орунда турат. Бул биримдик адабий текстти түшүнүү, түшүнгөнүн айтып берүү, айтып бергенин жөнөкөй талдоо, окуяларды жана каармандарды өз турмушу менен байланыштыруу сыяктуу көрүнүштөрдөн ачык байкалат.

Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлиги тарабынан түзүлгөн жана бекитилген «Окуу көндүмдөрү түшүнүгү жана адабий окуу боюнча стандарт» [1] деп аталган документте «Адабий окуу» предметинин негизги милдеттери катары төмөнкүлөр көрсөтүлөт:

- базалык окуу көндүмү катары окуучулардын текстти так, туура, тиешелүү ылдамдыкта, түшүнүп окуусу, андагы жаңы сөздөрдү, маалыматтарды, түшүнүктөрдү өздөштүрүүсү;

- ар кандай текст менен иштөөнү камсыз кылуучу кеп ишмердигинин түрлөрүнө (угуу, айтуу, окуу жана жазуу) окуучулардын ээ болуусу жана алардын чыгармачылык дараметин арттыруу;

- окуучулардын көркөм жана башка адабияттарды окууга болгон кызыгуусун арттыруу жана окуган чыгармасына карата пикирин, баасын билдирүү менен баалуулук мамилелерин калыптандыруу.

Бул нормативдик документте предметтик компетенттүүлүктөр катары беш компетенттүүлүк көрсөтүлөт:

1. Тыбыш жана тамга менен иштей алуу компетенттүүлүгү (K1).

2. Окуй алуу компетенттүүлүгү (K2).

3. Сөз байлыгы менен иштей алуу компетенттүүлүгү (K3).

4. Сүйлөм, текст менен иштей алуу компетенттүүлүгү (K4).

5. Аң-сезимдүү окуу, угуу жана адабий түшүнүктөр менен иштей алуу компетенттүүлүгү (K5).

Адабий текстти окуу процессинде окуучулардын чыгармачылык ишмердүүлүгүн өнүктүрүү мына ушул милдеттердин жана компетенттүүлүктөрдүн негизинен келип чыгат. Көпчүлүк сабактарда көпчүлүк мугалимдердин аракети – окуучулардын чыгарманын мазмунун, сюжетин, болгон окуяларын, каармандарынын кимдер экендигин билип алуу менен гана чектелет. Сабактын жыйынтыгында ушуларды айта алган окуучуларга жакшы баалар коюлат. Чыгарманы мындай өздөштүрүү аларды статистикалык-математикалык, информациялык компетенттүүлүккө түртүп, адабий-чыгармачылык жөндөмүн өстүрүүгө мүмкүнчүлүк түзбөйт. Көркөм адабият бул – турмуштун окуу китеби, жан дүйнө китеби, ошол турмушту үйрөтүү, жан дүйнөнү козгоо үчүн тексттеги маалыматты гана жеткирүү аздык кылат. Азыркы заманда балдардын сүйлөө речи да, жазуу речи да өнүкпөй жатат, ошону үчүн окуучуларга текст окуу процессинде эне тилин сүйүүгө, анын сырларын: эскирген жана неологизм сөздөрдү, кесиптик лексиканы, тарыхый жана диалектилик сөздөрдү, автордун чыгармачылык жеке стилин, сүйлөмдөрдүн синтаксистик курулмаларын, сөздөрдүн жана сөз айкалыштарынан байланыштарын үйрөтүүнүн мүмкүнчүлүгү түзүлүүгө тийиш.

Ааламдашуу доорунда кыргыз журтчулугу да дүйнөгө кеңири синтезделип жана интергацияланып жаткан шартта социалдык проблемалар, руханий деградация, экономикалык кризис улам тереңдеп, мунун көрүнүштөрү балдар жана жаштар арасында алкооликтер менен баңгилердин, сойкулар менен мектеп жашында төрөп койгон кыздардын көбөйүшү, мектеп рэкетчилиги, үй-бүлө ынтымагынын эрте ыдырап, ажырашуулардын көбөйүшү, кароосуз калган балдардын өзүнчө бир социалдык катмарды түзүп калышы ж.б. негативдүү көрүнүштөрдү көбөйтүүдө.

Эл ичинде руханий байлыкка кызыккандар эмес, материалдык байлыкка (акча, үй-жай, бизнес, кул жумшоо, чет өлкөлөрдө эс алуу, машина тандап минүү, кийимдин кымбаттарын кийүү ж.б.) берилип кеткендер арбындады. Эмгекке жарактуу курактагы (18-50 жаш) адамдардын көбү чет өлкөлөргө эмгек мигранттары болуп чыгып кетип, алардын көпчүлүгүнүн балдары ата-энесинин мээриминен алыс өсүп калды. Ушулар сыяктуу социалдык-саясий факторлор көркөм адабият менен азыркы балдарга жана жаштарга таасир этүүнүн эффективдүү жолдорун издеп табууну талап кылат.

Бул проблеманын дагы бир учу – ааламдашуунун терс таасири менен байланышат. XX кылымдын соңку жылдарында активдүү тил корубузга «globalization» («глобализация») деген түшүнүк кирди, аны кыргызча «ааламдашуу», же «дүйнөлөшүү» деп атадык. Массалык-маалымат каражаттарынын, анын ичинде IT технологияларынын (чөнтөк телефон, нөтбук, нетбук, планшет, скайб, ватсап, электрондук кат куржун (E-mail), теле, кино-фильмдер, ОК, DVD, MTV, KTV, Internet ж.б.) тездик менен адам аң-сезимине таасири ошол адамды адабий текстти көз менен, бетме-бет туруп окуудан оолактатты. Көркөм чыгарманы үйрөнүүнүн электрондук формалары (видеоспектакль, аудиокитеп ж.б.), компьютер, телефон, планшет мониторуна окуу мурдагы мезгилдеги «окуяларды кууп» китептин баш-аягына бир барып, каармандар менен кошо ыйлап, кубанып окуган окурманды алмаштыра алган жок. Дүйнөлүк адабият – массалык адабият деген «оору» менен «ооруду». Классикалык адабиятты, анын ичинде XIX кылымдагы орус адабиятын (Л.Н. Толстой, Ф.Достоевский, И.С. Тургенев, А.П. Чехов, М. Булгаков, А. Ахметова, К. Паустовский ж.б.) окуу кескин азайып, алардын ордуна китеп рыногу курч окуялуу детективдер, бульвардык майда романдар, мотивациялык китептер, «бизнес адабияты», «сары пресса», диний адабияттар менен толтурулду. Мунун өзү окурмандардын көркөмдүк, эстетикалык табитин төмөнгө түшүрүп, рынокко ылайыкташкан «окурманды» жаратты. Кыргыз коомунда кары-жаш дебей гаджеттерди колдонуу менен ага убактысынын көп бөлүгүн коротуп жатат. Алар чыныгы искусство менен таанышпай, искусствонун суррогаты менен гана таанышып жатат, бул болсо көркөм өнөрдү баалагандарды көз көрүнө азайтты. Гаджеттерден көркөм чыгарма окуу ал чыгармага көз жүгүртүү менен гана чектелип, чыгарманын ички руханий сабактарын толук ала албай калат. Өткөн кылымдын 30-90-жылдарындагы балдарына, неберелерине «Манасты», «Курманбекти», «Эр Табылдыны», «Каныбекти», «Сынган кылычты» окутуп уккан муун бул дүйнөдөн кетери менен алардын ордун «гаджетчи» муун басты. Технологиялык доордун

таасири менен адабий чыгармаларды электрондоштуруу да өз натыйжасын бере алган жок, алар адабий дөөлөттөрдү үстүрттөн гана калпып өтүүгө ыңгайлашты.

2007-жылы PISA эл аралык уюму окуучулардын текстти окуу жана түшүнүү деңгээлдерин изилдешкен учурда изилдөөгө катышкан 57 мамлекеттин ичинен Кыргыз Республикасы эң акыркы – 57-орунду ээлеген, 8-класстын окуучуларынын мамлекеттик стандарт талап кылган тексти кабыл алуу жана айтып берүү деңгээли 40%га да жетпеген, б.а. 100 окуучунун 60%ы окуганын түшүнгөн эмес. Социологиялык изилдөөлөргө ылайык төмөнкү класстарда окуучулардын 43%ы «мага китеп окуган жагат, көп окуйм» деп айтса, 10-класста бул көрсөткүч 17%га түшкөн, буга карама-каршы «аз окуймун, жактырбайм» дегендер төмөнкү класстарда 8% болсо, жогорку класста 17%га жеткен. 2001-жылкы изилдөө боюнча китепти окуучулардын 43%ы үйүндөгү китепканалардан, 18%ы массалык китепканалардан, 16%ы дүкөндөрдөн сатып алып, калганы бирөөлөрдөн жана мектеп китепканаларынан алып окушкан. 11-14 жаштагы өспүрүмдөрдүн окурмандык кызыгууларын эске алганда 16%ы жаратылыш жана жаныбарлар тууралуу, 11%ы приключения жана «ужастиктерди», 8%ы фантастиканы, 7%ы жомокторду, 7%ы техника тууралуу, 4%ы тарыхый темада окуганды жактары аныкталган [2]. Мындан көрүнгөн нерсе – жыл өткөн сайын окуучулар китептен алыстап, жеңил адабияттарга гана кызыгып «китеп окуу кризисине» кирип келдик.

Адабияттын миссиясы – адамды тарбиялоо, ал тарбиялоодо анын адеп-ахлагы да, руханий дүйнөсү да, эстетикалык табити да гармониялашат, бул тарбия адамда гуманизмди калыптоого тийиш, дал ушул гуманисттик идея менен сугарылган инсан гана адамзатты глобалдуу кризистерден, глобалдуу табигый жана руханий катастрофалардан сактап калуучу күч, массалык маданияттын терс таасирлеринен коргоочу «госмо» болуп саналат. Ошондуктан башталгыч класстарда көркөм тексттерди чыгармачылык менен үйрөнүү анын гуманисттик ойлорун «сууруп» чыгуу менен байланышат. Азыркы мектепте, университеттерде көркөм чыгарманы билим берүү максатында гана үйрөтүп, тарбия берүү жагы экинчи планга сүрүлүп калат.

Адабий көркөм тексттер – окуучуга элдин тарыхын, маданиятын таанытуучу, элдик таалим-тарбия салттарын, элдик тилди үйрөткөн эң күчтүү булак. Мындай чыгармаларды окутуу менен биз көптөгөн байлыктарга жетишебиз. Алар:

- биринчиси, азыркы балдар ата-бабалары кандай жашаганын, кандай турмуш кечиргенин адабият аркылуу аңдап билишет;
- экинчиси, адабий чыгармалар аркылуу ата-

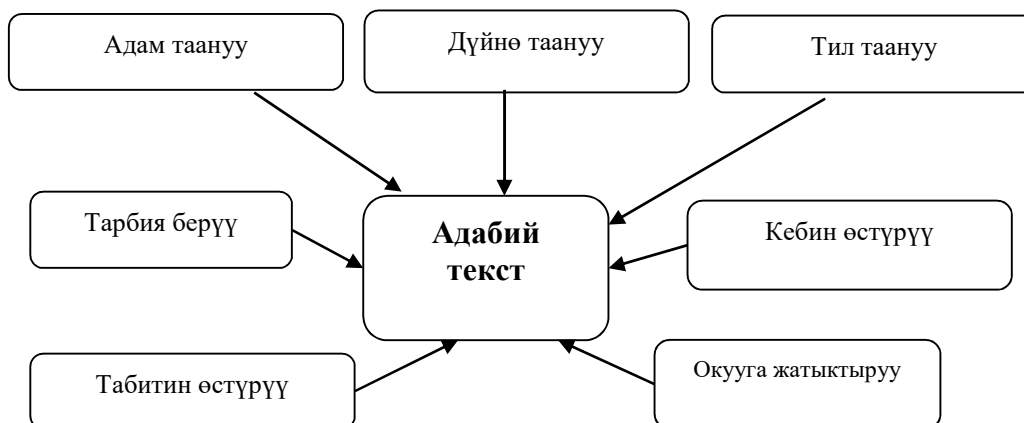
лар – балдарга, мурдагы муундар – кийинки муундарга элдик педагогикалык мурастарын калтырат, турмуштан алган сабактарын, б.а., таалим-тарбия болор насааттарын айтып берет;

- үчүнчүсү, ушундай чыгармалар аркылуу, мейли ал оозеки формада болсун, жазма формасында болсун элдик тилдин бай үлгүлөрүн калтырат;
- төртүнчүсү, мындай чыгармаларга эл өздөрүнүн идеалдарын, турмуш жана жашоо тууралуу ой жүгүртүүлөрүн, көз караштарын сиңдирет;
- бешинчиси, биздин улуттун, же бул же тигил акын-жазуучунун чыгармачылыгын башка жазуучулардын чыгармачылыгы менен салыштырууга мүмкүнчүлүк түзүлөт;

гил акын-жазуучунун чыгармачылыгын башка жазуучулардын чыгармачылыгы менен салыштырууга мүмкүнчүлүк түзүлөт;

- алтынчысы, мындай көркөм адабий тексттер окуучулардын эстетикалык табитин өстүрүүгө жардам берет;
- жетинчиси, бул үйрөнүлгөн чыгармалар аркылуу азыркы окуучулар ар тараптуу тарбияланууга мүмкүнчүлүк алат ж.б.

Мындай окуучулар ээ болуучу руханий байлыктар төмөндөгү сүрөттө чагылдырылды (1-сүрөт).

1-сүрөт. Көркөм адабий текст аркылуу окуучулар ээ болуучу руханий байлыктар.

Башталгыч класс окуучуларынын адабий тексттерди талдоо процессинде чыгармачылык компетентүүлүктөрүн өнүктүрүүнүн азыркы учурдагы негизги багыттары төмөнкүлөр:

1. Адабий билим берүүнү окуучулардын ыймандык-этикалык жана маданий-эстетикалык, этномаданий тарбия алышына багыттоо.
2. Адабий текст менен иштөөдө окуучулардын оозеки жана жазуу речин өнүктүрүүгө өзгөчө басым жасоо.
3. Кыргыз тилинин деформацияга учурап, ассимиляцияга кабылып, мамлекеттик тил улам барган сайын коомдук турмуштан сүрүлүп жаткан азыркы учурда адабиятты окутууну эне тилдин байлыктарын үйрөнүү багытына буруу.
4. Көркөм адабиятты маалыматтык каражат эмес, сөз өнөрү, искусство катары, эстетикалык баалуулук катары окутуу жагына көңүл буруу.
5. Адабий чыгарманы талдоонун методикасында ошол чыгарманынын поэтикалык күчүнө, автордун стилине өзгөчө маани берүү.
6. Көркөм чыгарманы кабылдоодо балдардын жеке тажрыйбаларына таянуу.
7. Текстти талдоо, үйрөтүү, интерпретациялоо боюнча мугалимдердин тажрыйбаларын үйрөнүү жана аларды сабактарда колдонуу.

Адабий чыгарманы окуп, андан соң терең өздөштүргөн бала жан дүйнөсү бай болот да ой жүгүртүүсүн кеңейтет, анан ал кылмышка баруудан, жаман адаттарды үйрөнүүдөн өзүн оолак кармайт. Көркөм чыгарманы бала кезде окуган адамга өзгөчө таасир этет, андагы каармандарга окшогусу келет, мисалы, Н.Островскийдин «Болот кантип курчуду», Б. Полевойдин «Чыныгы адам жөнүндө повесть» деген чыгармаларын окуп советтик балдар эрктүүлүктү, мекен сүйөрлүктү үйрөнүшкөн, бул чыгармалардагы Павел Корчагиндин, Алексей Маресьевдин образдары аркылуу өздөрүнө идеал түзүп, ошолорду туурагысы, ошолордой болгусу келген. Советтик жоокерлердин граждандык жана Улуу Ата мекендик согуштагы, коллективдештирүүдөгү, дын жерлерди өздөштүрүүдөгү эрдиктеринин башаты – ушул көркөм адабияттарда. Андыктан, биз – мугалимдер, ата-энелер, китепкачылар, жалпы коомчулук баланын көркөм чыгарма менен азыктанышына шарттарды даярдап берип, анын жашоосуна позитивдүү таасир этүүчү адабияттар менен камсыз кылышыбыз керек. Мындай аракет адабий окуу сабагын жүргүзүүдө, класстан тышкаркы окууну уюштурууда, мектептик түрдүү иш-чараларды өткөрүүдө башталгыч класс мугалими эске ала турган башкы милдеттерди бири болуп эсептелет.

«Мектепте адабиятты окуутунун максатынын

төрт компоненти (тарбиялоо, өнүктүрүү, билимдердин ырааттуулугу, көндүмдөр) сакталганда гана предмет түпкүлүктүү вазийпасын аткарган болот, - деп жазат А.Муратов [3, 32-33-бб.]. Алардын башка багыты төмөнкүдөй аныкталат:

1. Рухий дүйнөсү ар тараптан өнүккөн инсанды жетилдирүү, адамгерчиликтүү көз карашты, аң-сезимди, мекенсүйөрлүктү, аталар мурасын урматтоо жана кадырлоо туюмдарын калыптоо.

2. Көркөм адабиятты илим жана искусстводон айырмалай билүү, адабий чыгарманын тексттин эмоционалдуу кабылдоо, образдуу жана аналитикалык ой жүгүртүү, автордук позицияны түшүнүү, чыгарманын негизинде өз пикирин айтуу, кеп маданиятын өстүрүү.

3. Үйрөнүлүп жаткан чыгарманы мазмун жана формалык бирдикте, ал учурдагы тарыхый-адабий жагдай жана адабий теориялык маалыматтар менен биримдикте өздөштүрүү.

4. Адабий чыгарманы окуп-үйрөнүү менен жалпы адамзаттык асыл нарктарды таап чыгуу, аларды өз жашоо-турмушунда колдонууга жетишүү, оюн жеткиликтүү билдирүү үчүн байланыштуу текст түзө билүү ыктарына, көндүмдөрүнө ээ болуу».

Ушундай багыттар чыгармачылык менен аткарылганда гана адабий окуу сабагы өз максатына жетип, биз каалагандай компетенттүү окуучуну даярдоого жетишебиз.

Адабияттар:

1. Окуу көндүмдөрү түшүнүгү жана адабий окуу боюнча стандарт [Текст] http://www.kao.kg/images/stories/doc/195_059.pdf
2. Чудинова В.П. Чтение детей и подростков в России: проблемы и перспективы [Текст] / В.П.Чудинов // Школьная библиотека. – 2003. – №8. – 46-53-бб.
3. Муратов А. Кыргыз адабиятын окутуу: теориясы жана практикасы [Текст] / А.Муратов. – Б.: 2013. – 554 б.
4. Мамбеталиев Ж.Т. Вопросы на уроке художественное творчество в начальной школе. Наука, новые технологии и инновации Кыргызстана. 2008. №. 3-4. С. 87-88.